

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Legii cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și
asistență umanitară

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Legii cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (<i>în continuare - Proiectul</i>) este elaborat de Ministerul Afacerilor Externe (<i>în continuare - MAE</i>).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în temeiul angajamentelor asumate de Republica Moldova în calitate de stat candidat pentru aderare la Uniunea Europeană (<i>în continuare - UE</i>) privind transpunerea legislației europene relevante, identificate în cadrul procesului de screening explicativ și bilateral cu Comisia Europeană pe marginea Capitolului 30 „Relații externe” – blocurile „Asistența umanitară” și „Politica de acțiune externă”. Proiectul respectă recomandările din Rapoartele de extindere pe anii 2023-2024, care stabilesc, printre altele, adoptarea unui cadru juridic adecvat pentru cooperarea internațională, dezvoltarea și asistența umanitară, în concordanță cu politicile și principiile UE, ale Organizației Națiunilor Unite (<i>în continuare ONU</i>) privind realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, precum și ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (<i>în continuare OCDE</i>). Republica Moldova va deveni după data aderării stat <u>exclusiv</u> donator de asistență oficială pentru dezvoltare (<i>în continuare AOD</i>). În acest sens, Republica Moldova are obligația să instituie cadrul instituțional și legislativ conform practicii europene, care îi va asigura respectarea angajamentelor asumate, astfel încât la data aderării să dispună de un sistem de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară funcțional și competitiv la nivel european. Potrivit documentelor de planificare pentru realizarea cerințelor de aderare a Republicii Moldova la UE (<i>obiectivul nr. 76 din Planul Național de Reglementări pentru anul 2025, aprobat prin HG nr. 841/2024; acțiunea nr. 5 din Capitolul 30, Clusterul 6 „Relații externe” din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023; acțiunea nr. 1, Capitolul 30, Clusterul 6 din proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la UE pentru perioada 2025-2029 (număr unic 84/CS/2025)</i>), MAE are sarcina de a transpune prevederile Regulamentului (CE) nr. 1257/96 privind ajutorul umanitar prin elaborarea cadrului juridic privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară pentru țările din afara UE. De asemenea, MAE este responsabil de transpunerea Declarației comune a Consiliului și reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei Europene (2008/C 25/01) privind ajutorul umanitar și a Convenției cu privire la asistența alimentară. MAE este abilitat să întocmească cadrul normativ menționat în baza prevederilor punctului 7, subpunctul 7¹) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea MAE, aprobat prin HG nr. 697/2017. Proiectul este aliniat cu obiectivele strategice ale Guvernului, stabilite în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (<i>aprobată prin Legea nr. 315/2022</i>), în special cu Obiectivul general 9: „Promovarea unei societăți pașnice și sigure” și prioritatea „Dezvoltarea capacităților și instrumentelor de furnizare a securității la nivel național și regional pentru gestionarea situațiilor de criză și a celor excepționale”.

UE și statele sale membre se numără printre cei mai importanți donatori de AOD la nivel global, angajându-se să promoveze valorile europene și să contribuie la stabilitate și prosperitate în țările partenere. La nivelul UE, principiile directe sunt stabilite prin acte precum Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (*TFUE*), Consensul European privind Dezvoltarea (2017) și alte documente-cadru care definesc obiectivele și politicile de cooperare internațională pentru dezvoltare.

La nivelul statelor membre, fiecare țară dispune de un mecanism propriu de elaborare, finanțare și implementare a acțiunilor de cooperare internațională, armonizat cu țințele și angajamentele UE (*de ex. să contribuie la atingerea obiectivului comun de 0,7% din Venitul Național Brut alocat AOD*). Dimensiunea umanitară este reglementată în strânsă legătură cu principiile ONU și OCDE, fiind consacrată în legislațiile naționale prin norme ce asigură transparență, eficiență și responsabilitate bugetară.

Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al UE și Cadrul financiar multianual stabilesc regulile privind cheltuielile UE, inclusiv cele destinate instrumentelor de cooperare pentru dezvoltare. Comisia Europeană gestionează fondurile direct (*prin DG INTPA – Direcția Generală pentru Parteneriate Internaționale, DG ECHO – Direcția Generală pentru Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare etc.*) sau în parteneriat cu statele membre, conform principiului subsidiarității.

Țările UE și-au adaptat legislațiile privind finanțele publice pentru a crea mecanisme clare și transparente de alocare a bugetelor dedicate asistenței internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare. Elementele-cheie includ:

- ancorarea bugetelor de cooperare în legile anuale/ multianuale de finanțe (*adesea parte a bugetului ministerelor de externe sau ale unor agenții specializate*);
- formularea unor strategii naționale de cooperare pe perioade de 3–5 ani, care definesc prioritățile geografice și sectoriale, corelate cu obiectivele globale și cu predictibilitatea fluxurilor de finanțare;
- existența unor departamente distincte în ministerele de externe sau ale unor agenții naționale de dezvoltare (*ex. AFD în Franța, SIDA în Suedia, AICS în Italia*), responsabile de gestionarea fondurilor și implementarea programelor;
- respectarea normelor fiscale și bugetare din legislația națională (*transparență, responsabilitate, control și audit*);
- obligația de raportare a cheltuielilor pentru dezvoltare către organele legislative și către organismele de audit, precum și către Comisia Europeană și OCDE-DAC (*Development Assistance Committee*).

În majoritatea statelor UE asistența internațională este bugetată fie ca linie separată în bugetele ministerelor de externe, fie în bugetele agențiilor specializate de dezvoltare. Principalele aspecte comune sunt:

- linie bugetară dedicată – mijloacele financiare pentru cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară provin din bugetul de stat, sunt aprobate anual și integrate în strategii multianuale;
- reguli stricte de alocare – reflectă angajamentele și prioritățile stabilite în documentele-cadru (*de ex. strategiile naționale de dezvoltare, strategiile UE, Obiectivele de Dezvoltare Durabilă etc.*);
- controale și audit – se aplică toate prevederile legislației financiare naționale, verificările curților de conturi și auditurile interne.

Finanțarea activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară se realizează prin:

- granturi – alocări nerambursabile de fonduri către state partenere, organizații internaționale sau ONG-uri, folosite în proiecte de dezvoltare (*ex. în educație, sănătate, agricultură, infrastructură*);
- sprijin bugetar direct – transferuri de resurse către bugetul unui stat partener, condiționate de îndeplinirea unor criterii de guvernanță și reforme sectoriale;
- contribuții voluntare – plăți către fonduri multilaterale (*ONU, UE, Banca Mondială etc.*), conform obiectivelor și intereselor naționale;
- ajutor umanitar – fonduri cu destinație urgentă, de obicei gestionate prin agenții specializate sau parteneri externi, pentru intervenții în situații de criză (*dezastre naturale, conflicte etc.*).

Majoritatea legislațiilor naționale permit realocări rapide în situații de criză umanitară, pentru a mobiliza resurse suplimentare. Sumele neutilizate sau economiile rezultate sunt returnate la bugetul de stat sau reportate conform legii anuale a finanțelor. Totodată, fiecare stat asigură o planificare predictibilă, pentru a respecta țintele de AOD.

În multe țări UE, fondurile de asistență umanitară sunt create în conformitate cu legislația privind finanțele publice, sub formă de:

- fonduri în cadrul ministerelor de externe (*de ex. Spania, Belgia, România*) – identificate bugetar ca instrumente pentru urgențe, gestionate de direcțiile specializate;
- alocări extrabugetare (*cazuri mai rare*), dar supuse controlului parlamentar și instituțiilor de audit, pentru a asigura promptitudine în răspunsurile la dezastre;
- fonduri comune cu parteneri externi (*instrumente de tip „joint funds” cu donatori privați sau organizații internaționale*) – se aplică mai ales în statele cu tradiție puternică în filantropie public-privată (*Danemarca, Suedia, Olanda*), unde managementul se face prin agenții de dezvoltare.

În toate cazurile, există cerința de transparență privind utilizarea banilor publici și de respectare a disciplinei bugetar-fiscale: identificarea clară a surselor, modul de aprobare a creditelor bugetare, rapoarte periodice și acces la informații pentru instituțiile de control.

Examinarea mecanismelor de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară din statele membre UE relevă că, deși există diferite formule instituționale (*direcții în cadrul ministerelor de externe, agenții specializate, fonduri comune cu organizații internaționale*), toate respectă principiile consacrate de legislația financiar-bugetară. Integrarea clară în bugetul de stat și definirea unor proceduri explicite de alocare și utilizare a fondurilor asigură coerență, stabilitate și conformitate cu angajamentele UE și OECD.

Lecții relevante și bune practici pentru Republica Moldova:

Pentru Republica Moldova, preluarea bunelor practici europene în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare presupune în primul rând instituirea unui cadru normativ unitar, care să reglementeze coerent ambele domenii. În plan financiar, mijloacele dedicate acestui scop trebuie să fie clar integrate în bugetul de stat și gestionate de MAE în deplină conformitate cu prevederile Legii nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală: disciplină, transparență, criterii clare de eligibilitate. Totodată, elaborarea și aprobarea strategiilor multianuale și a planurilor anuale de acțiune sunt esențiale pentru a asigura predictibilitatea, coerența politicilor și facilitarea planificării bugetare eficiente. Pentru a menține credibilitatea acestor politici și responsabilitatea față de contribuabili, Republica Moldova trebuie să implementeze mecanisme riguroase de monitorizare și control, inclusiv audit intern și extern, precum și proceduri clare de raportare către Parlament. Nu în ultimul rând, cadrul normativ trebuie să prevadă flexibilitate suficientă pentru realocarea rapidă a resurselor în situații de criză umanitară, respectând însă limitele disciplinei bugetar-fiscale și controlul financiar. Astfel, Moldova își va consolida reputația de partener de încredere și își va putea asuma efectiv rolul de viitor stat donator în arhitectura

europăană și internațională a cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova dispune de o experiență vastă în calitate de beneficiar de AOD, primind asistență pentru dezvoltare din partea organizațiilor financiare multilaterale și a partenerilor bilaterali, prin intermediul tratatelor internaționale și a acordurilor de implementare. Legea nr. 1491/2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova stabilește cadrul juridic național pentru primirea și distribuirea ajutorului umanitar.

Republica Moldova oferă asistență umanitară bilaterală în mod *ad-hoc*, răspunzând nevoilor imediate în cazuri de dezastre majore. Cadrul de răspuns umanitar al Republicii Moldova este coordonat în principal de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (*IGSU*) din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (*MAI*). În același timp, Republica Moldova participă la unele inițiative europene în domeniul cooperării umanitare, în primul rând în calitate de stat membru al Mecanismului UE de protecție civilă.

La nivel internațional, Republica Moldova recunoaște principiile care stau la baza politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, inclusiv Agenda 2030 a ONU pentru Dezvoltare Durabilă, politica de cooperare pentru dezvoltare a UE, conform Declarației de la Paris privind eficacitatea cooperării pentru dezvoltare, a Agendei pentru acțiune de la Accra și asumarea Parteneriatului global privind eficacitatea cooperării pentru dezvoltare de la Busan.

Totodată, Republica Moldova nu dispune de cadru juridic pentru acordarea asistenței oficiale pentru dezvoltare țărilor terțe.

Prin HG nr. 595/2023 de modificare a HG nr. 697/2017 privind organizarea și funcționarea MAE, a fost creat Serviciul cooperare internațională pentru dezvoltare în cadrul Direcției integrare europeană, care a devenit operațional din 1 iulie 2024.

În cadrul ședinței Consiliului de coordonare interinstituțională (*constituit în baza HG nr. 180/2024 cu privire la mecanismul de coordonare a procesului de aderare a Republicii Moldova la UE și modul de organizare și funcționare a echipei de negociere în cadrul acestui proces*) din 9 august 2024, s-a stabilit că MAE, în calitate de organ responsabil pentru implementarea politicii externe a statului, cu atribuții de coordonare a politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare, va conduce procesul de transpunere a legislației UE în ceea ce privește politicile de asistență umanitară.

Decizia a avut la bază recomandările Biroului pentru integrare europeană și ale Centrului de armonizare a legislației (*CAL*) din cadrul Cancelariei de Stat, care au evidențiat faptul că, în statele membre ale UE, responsabilitatea pentru cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară revine ministerelor de externe, direct sau prin intermediul agențiilor specializate din subordinea acestora, care elaborează, gestionează și implementează politica națională în domeniu.

Prin ordinul viceprim-ministrului, ministrului afacerilor externe din 18 decembrie 2024, a fost creat grupul de lucru interministerial pentru elaborarea cadrului normativ în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, condus de MAE. Obiectivele primordiale ale grupului de lucru rezidă în elaborarea proiectului Legii privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, și a Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Reprezentarea instituțională în cadrul grupului de lucru este după cum urmează: Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv Agenția pentru Rezerve Materiale

și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Finanțelor și Serviciul Vamal, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Cancelaria de Stat, inclusiv Biroul pentru Integrare Europeană, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și Congresul Autorităților Locale din Moldova. La ședințele grupului de lucru pot fi invitați experți și reprezentanții altor instituții.

Ulterior, prin HG nr. 32/2025 de modificare a HG nr. 697/2017 privind organizarea și funcționarea MAE, au fost extinse funcțiile MAE în domeniul coordonării politicii de asistență umanitară, și s-a aprobat transformarea Serviciului în Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Șeful Secției a elaborat proiectul inițial al legii privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară și l-a transmis membrilor grupului spre consultare. La data de 19 februarie 2025, la sediul MAE a avut loc prima reuniune a grupului de lucru, în cadrul unei sesiuni de informare și schimb de bune practici în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară, organizată în parteneriat cu MAE al României. Membrii grupului de lucru au formulat propuneri și recomandări, care au fost reflectate în prezenta notă și în versiunea actualizată a proiectului.

Conform opiniei CAL, textul proiectului de lege nu constituie un act de transpunere directă a legislației UE, ci un act cu relevanță UE de aliniere la principiile stabilite de Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar. Astfel, pentru asemenea proiecte de acte normative naționale nu sunt aplicabile cerințele de formă prevăzute de HG nr. 1171/2018 privind aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, în speță, întocmirea Tabelului de concordanță și inserarea Clauzei de armonizare.

Promovarea Proiectului constituie o prioritate pentru alinierea Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene în contextul eforturilor de integrare europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Adoptarea Legii cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară va permite Republicii Moldova să instituționalizeze, să contabilizeze și să raporteze corespunzător AOD și asistența umanitară oferită, să colaboreze cu actorii relevanți și partenerii internaționali în domeniu, și să asigure progresul în procesul de integrare europeană.

Proiectul urmărește creșterea vizibilității și a impactului Republicii Moldova în plan extern, implementarea eficientă a politicii de cooperare pentru dezvoltare, stimularea coordonării la nivel național și a performanței manageriale în gestionarea acestui domeniu.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul stabilește cadrul general, principiile, obiectivele și mecanismele prin care Republica Moldova își va desfășura acțiunile în domeniul politicii externe de dezvoltare și ajutor umanitar, în concordanță cu angajamentele internaționale și cu prioritățile naționale. Acesta reflectă intenția Republicii Moldova de a se alinia practicilor europene și internaționale, consolidându-și profilul de stat participant activ la soluționarea provocărilor globale.

Proiectul reglementează formele cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare finanțate din bugetul de stat al Republicii Moldova, cadrul programatic și instituțional, cadrul de finanțare și implementare.

Pentru a asigura un cadru strategic pe termen mediu și o adaptare operativă a acțiunilor de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în funcție de priorități și resursele aferente fiecărui exercițiu financiar, proiectul prevede instituirea unui Program multianual strategic și a unui Plan anual de implementare.

Programul reprezintă instrumentul strategic de bază prin care Republica Moldova își planifică, pe o perioadă de patru ani, prioritățile tematiche și geografice în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare. Documentul integrează, printre altele, proporția componentei destinate acțiunilor de asistență umanitară și modalitățile generale de implementare, asigurând o abordare coerentă și unitară. Programul este elaborat de MAE, se supune avizării Comitetului consultativ și se aprobă de Guvern.

Planul constituie dimensiunea operațională anuală a Programului, stabilind obiectivele pentru exercițiul financiar curent, precum și alocările efective pentru acțiunile de cooperare internațională și asistență umanitară. În Plan se vor regăsi sumele și modalitățile de implementare a proiectelor (*directă, respectiv indirectă*), procentul alocat componentei de asistență umanitară, precum și costurile auxiliare pentru implementarea proiectelor, permițându-se, astfel, o adaptare rapidă la evoluțiile internaționale și necesitățile din teren. Planul este elaborat de MAE, se avizează de Comitetul consultativ și se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor externe.

Deși Programul multianual integrează o parte descriptivă și una operațională, practica statelor europene evidențiază necesitatea unui document separat, aplicabil pe un singur an financiar, care să permită ajustarea rapidă a obiectivelor operaționale în raport cu schimbările de context. Astfel, Planul anual completează și detaliază aplicarea Programului, asigurând o distribuire mai precisă a resurselor, o mai mare flexibilitate în implementare și o monitorizare anuală mai riguroasă a rezultatelor.

Comitetul consultativ în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară este un organ interministerial fără personalitate juridică, responsabil de avizarea Programului și a Planului, și de asigurarea coerenței planificării în acest domeniu. Activitatea Comitetului este coordonată de MAE. Acesta are rolul de a formula observații și propuneri cu privire la stabilirea priorităților tematiche și geografice, fiind totodată un forum de discuție care poate include, la necesitate, reprezentanți ai altor instituții și autorități publice, ai societății civile, mediului academic și mediului de afaceri – fără drept de vot. Componenta, atribuțiile specifice, organizarea și funcționarea Comitetului consultativ se stabilesc de Guvern.

Proiectul de lege stabilește statutul de coordonator al MAE în politica națională de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, conferindu-i autoritatea de a propune direcțiile prioritare, de a coordona eforturile instituționale și de a gestiona resursele alocate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare. Această abordare are la bază practica statelor membre ale UE, majoritatea cărora au demarat primele programe de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară sub coordonarea directă a ministerelor afacerilor externe, fiind motivată de rațiuni financiare și instituționale. Ulterior, pe măsură ce bugetele și complexitatea intervențiilor au crescut semnificativ, unele țări au optat pentru crearea unor agenții de implementare specializate, însă aproape întotdeauna sub tutela sau în strânsă cooperare cu MAE. Crearea imediată a unei agenții specializate ar implica eforturi financiare semnificative: sediu, echipamente, personal, structură de management, având nevoie de un volum substanțial de fonduri de funcționare, care ar putea fi mai bine direcționate spre proiecte concrete de AOD.

MAE va raporta anual Guvernului activitățile realizate în cadrul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Autoritățile administrației publice care participă, în aria lor de competență, la implementarea cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare vor informa MAE, anual sau la cerere, cu privire la măsurile întreprinse pentru asigurarea coerenței politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Pentru a asigura o utilizare eficientă și responsabilă a mijloacelor alocate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, proiectul prevede două modalități distincte de implementare: directă și indirectă. MAE administrează aceste fonduri în conformitate cu prevederile legislației naționale, având obligația să asigure transparența, eficacitatea și impactul maxim al intervențiilor finanțate.

Implementarea directă presupune derularea unor acțiuni gestionate nemijlocit de MAE, utilizând instrumente precum achizițiile publice, donațiile, transferul de expertiză și acordarea de burse de studiu sau cercetare. Prin utilizarea acestui mecanism, Republica Moldova își va promova imaginea și expertiza tehnică, sprijinind instituțiile și cadrele profesionale din statele beneficiare. Condițiile de utilizare a mijloacelor prin implementare directă vor fi detaliate în regulamentul specific adoptat de Guvern.

Implementarea indirectă vizează utilizarea mijloacelor financiare prin acordarea de granturi, sprijin bugetar direct sau contribuții voluntare către beneficiari, în baza unor acorduri de finanțare sau a unui ordin emis de ministrul afacerilor externe. Această metodă este preferabilă în cazurile în care intervenția este mai eficientă prin delegarea resurselor către entități care dispun de o expertiză relevantă și de o prezență operațională în teren. Prin acest mecanism, Republica Moldova poate colabora direct cu organizații internaționale, instituții publice sau private și actori ai societății civile, asigurând un impact sporit al asistenței oferite. Implementarea indirectă presupune, totodată, un nivel ridicat de responsabilizare a beneficiarilor, aceștia având obligația de a respecta destinația fondurilor și de a se supune proceselor de audit și raportare prevăzute în acordurile de finanțare.

Acordurile de finanțare reprezintă instrumentul juridic prin care MAE asigură transferul de mijloace către beneficiari, reglementând obiectivul finanțării, modalitatea de utilizare a banilor, obligațiile de raportare și, dacă este cazul, returnarea sumelor neutilizate conform destinației stabilite. În cazul în care acordurile de finanțare constituie tratate internaționale, se aplică procedurile prevăzute de legislația națională în materie de tratate, asigurând astfel compatibilitatea cu obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova.

Alocarea finanțării în temeiul ordinului ministrului afacerilor externe în cazul implementării indirecte este justificată prin necesitatea de eficiență și flexibilitate în gestionarea resurselor, având în vedere că Guvernul și-a exprimat deja poziția asupra bugetului prin aprobarea Programului multianual. Întrucât plățile au un caracter nerambursabil și nu presupun o contraprestație din partea beneficiarului, mecanismele decizionale trebuie să permită o alocare rapidă și adaptabilă.

Cadrul de finanțare și implementare prevăzut în proiectul de lege se integrează în mod coerent în cadrul stabilit de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Proiectul consacră faptul că finanțarea acțiunilor de cooperare internațională și asistență umanitară provine din bugetul de stat, respectând parametrii bugetari aprobați anual de Parlament. Principiile-cheie de transparență, responsabilitate și disciplină bugetar-fiscală sunt respectate, întrucât alocările pentru cooperare internațională și asistență umanitară fac parte din Legea anuală a bugetului de stat, iar utilizarea acestora se supune regulilor privind execuția, raportarea și auditul cheltuielilor publice.

MAE va fi responsabil de planificarea și gestionarea sumelor alocate, respectând plafoanele de cheltuieli stabilite prin Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (*CBTM*) și aprobate de Guvern și Parlament. Curtea de Conturi și auditorii interni rămân competenți să verifice modul de utilizare a mijloacelor, inclusiv a celor destinate asistenței umanitare, consolidând principiile de responsabilitate și integritate financiară.

Legea va reglementa asistență umanitară ca formă de cooperare internațională pentru dezvoltare, care are un regim specific de funcționare în cadrul acesteia. Proiectul definește componenta de asistență umanitară drept un „cota procentuală din mijloacele financiare

alocate anual MAE pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, din care se asigură reacția rapidă la apelurile internaționale, ale instituțiilor publice, organizațiilor societății civile sau mediului academic care acționează în beneficiul final al statelor sau regiunilor afectate de crize umanitare și care au ca obiectiv acordarea de asistență umanitară, așa cum este definită în prezenta lege”, cu scopul de a permite reacția rapidă la crize, fiind gestionat din creditele bugetare aprobate pentru MAE, deci inclus în fluxul bugetar comun și supus controlului financiar.

Pentru a asigura o implementare clară, eficientă și transparentă a prevederilor actului normativ, Guvernul va aprob Regulamentul privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, care va stabili procedurile aplicabile utilizării mijloacelor financiare prin implementare directă și indirectă, criteriile de selecție a beneficiarilor, normele de monitorizare, audit și evaluare, precum și obligațiile de raportare și control etc.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

1. Riscurile lipsei de intervenție (*neadoptarea proiectului de lege*)

Neadoptarea proiectului de lege ar menține un vid normativ în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare. În absența unui cadru juridic clar și unitar, Republica Moldova riscă să nu își onoreze angajamentele internaționale, inclusiv cele asumate în contextul statutului de țară candidată pentru aderare la UE și al participării la organizații internaționale relevante (*ONU, OSCE, Consiliul Europei etc.*).

Lipsa unui mecanism transparent și predictibil de alocare a fondurilor ar împiedica gestionarea eficientă a resurselor destinate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, ceea ce ar reduce credibilitatea Republicii Moldova în fața partenerilor externi. Existența unor reglementări dispersate și a unor inițiative fragmentate ar duce la suprapuneri și ineficiențe în utilizarea banilor publici, în lipsa unei autorități responsabile de coordonare.

Republica Moldova ar rămâne în afara unor mecanisme de sprijin internațional și n-ar putea participa la inițiative comune de asistență, fiind astfel privită ca un beneficiar exclusiv de ajutor extern și nu ca un stat capabil să contribuie la stabilitatea și dezvoltarea globală.

2. Opțiuni alternative analizate și motivele excluderii acestora

2.1. Reglementarea doar a asistenței umanitare, fără cooperarea internațională pentru dezvoltare

O opțiune analizată a fost limitarea proiectului de lege strict la reglementarea asistenței umanitare, fără a include dimensiunea cooperării internaționale pentru dezvoltare. Această abordare ar fi fost mai restrânsă din punct de vedere normativ, dar nu ar fi permis Republicii Moldova să dezvolte un cadru comprehensiv, aliniat la standardele europene.

Asistența umanitară și cooperarea pentru dezvoltare sunt părți complementare ale politicii externe europene, fiind tratate în mod integrat la nivelul UE și al OCDE. Separarea lor pe etape diferite ar crea un cadru normativ fragmentat, care ulterior ar trebui refăcut ori completat sub presiunea termenelor de aderare la UE.

Practicile statelor membre UE arată că abordarea unitară duce la obținerea unei sinergii mai mari, fie că este vorba despre proiecte de dezvoltare pe termen lung sau despre intervenții umanitare.

Stabilirea de pe acum a cadrului legal pentru ambele dimensiuni permite instituțiilor naționale să își formeze progresiv expertiza, să elaboreze proceduri și să dezvolte relații de parteneriat cu donatori și instituții internaționale.

Amânarea reglementării cooperării pentru dezvoltare ar conduce la un demers tardiv, exact în momentul în care Republica Moldova va trebui să își asume angajamente mult mai extinse ca viitor stat membru UE, afectându-i astfel credibilitatea ca partener în dialogul cu UE și cu OCDE.

Politica de dezvoltare a UE se bazează pe coerența dintre acțiuni umanitare și proiectele de dezvoltare pe termen lung, insistând pe ideea că prevenția, reziliența și construcția unei societăți durabile se completează cu intervențiile de urgență în caz de criză.

Prin adoptarea unui cadru integrat încă din perioada preaderării, Republica Moldova demonstrează un angajament ferm față de valorile și standardele europene, fapt remarcat pozitiv în negocierile de aderare.

Din perspectivă bugetară, nu există un efort major suplimentar care să împiedice reglementarea concomitentă a cooperării pentru dezvoltare și a asistenței umanitare. Mijloacele financiare se vor aloca treptat, corelat cu exercițiile bugetare anuale și planificarea strategică, fără a genera o presiune imediată semnificativă asupra bugetului național. Astfel se menține un cadru flexibil, permițând prioritar intervenții umanitare, dar pregătind, în același timp, fundamentul pentru proiecte de dezvoltare, încât Republica Moldova să facă trecerea la statutul de donator în mod gradual și coerent.

Motivele pentru care această opțiune nu a fost adoptată:

- lipsa de coerență cu practicile UE, unde asistența umanitară și cooperarea internațională pentru dezvoltare sunt complementare și fac parte din același cadru strategic;
- necesitatea unei viziuni pe termen lung, care să includă nu doar intervenții de urgență, ci și proiecte de dezvoltare sustenabilă în statele beneficiare;
- dificultatea de atragere a finanțărilor internaționale, deoarece partenerii externi preferă să colaboreze cu state care au mecanisme integrate de dezvoltare și ajutor umanitar.

2.2. Alegerea între MAE și o altă instituție ca autoritate coordonatoare

O altă alternativă a fost atribuirea rolului coordonator unei alte autorități publice în locul MAE. Motivele pentru care această opțiune nu a fost adoptată:

- necesitatea integrării cu politica externă, având în vedere că acțiunile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară sunt strâns legate de relațiile diplomatice și de angajamentele internaționale ale Republicii Moldova;
- practica statelor membre UE, care în majoritatea covârșitoare a cazurilor au atribuit acest domeniu în coordonarea MAE;
- utilizarea expertizei MAE și a misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova, care permite o gestionare mai eficientă a relațiilor cu statele beneficiare și partenerii internaționali;
- costurile ridicate pe care le-ar implica crearea unei agenții specializate, având în vedere capacitățile limitate pentru cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

2.3. Implementarea de către MAE vs. crearea unei agenții de implementare specializate

O altă opțiune analizată a fost înființarea unei agenții specializate pentru implementare, separată sau în subordinea MAE. Motivele pentru care această opțiune nu a fost adoptată:

- volumul de finanțare din următorii ani nu justifică crearea unei agenții dedicate, având în vedere că Republica Moldova este la începutul stabilirii mecanismului de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară;

- costurile ridicate pe care le-ar implica crearea unei agenții, având în vedere capacitățile limitate pentru cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară;
- riscul birocratizării excesive, întrucât o agenție nouă ar necesita structuri administrative și financiare suplimentare, ceea ce ar putea întârzia implementarea proiectelor;
- necesitatea utilizării expertizei existente, MAE având deja experiență în gestionarea relațiilor internaționale și în negocierea acordurilor de finanțare;
- flexibilitate mai mare în adaptarea mecanismelor de implementare, fără a introduce rigidități administrative care să blocheze procesele de finanțare.

2.4. Alegerea între un document normativ amplu sau unul simplificat

O ultimă alternativă analizată a fost elaborarea unui act normativ minimalist, care să reglementeze doar principiile generale ale cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, lăsând detaliile la nivel de acte subsecvente. Motivele pentru care această opțiune nu a fost adoptată:

- necesitatea unui cadru clar și previzibil, care să ofere stabilitate pe termen lung și să asigure transparența utilizării fondurilor publice;
- asigurarea conformității cu standardele UE, care impun un cadru mai detaliat pentru măsurile în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară;
- evitarea lacunelor legislative, care ar putea duce la interpretări diferite și la dificultăți în aplicarea prevederilor.

Analiza opțiunilor alternative a demonstrat că varianta optimă este un cadru legislativ integrat, care să reglementeze atât cooperarea internațională pentru dezvoltare, cât și asistența umanitară, cu MAE în rol de coordonator și implementator principal, menținând flexibilitatea reglementărilor, finanțării și mecanismelor de intervenție rapidă. În același timp, legea lasă deschisă posibilitatea unor ajustări viitoare, în funcție de evoluția politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Republicii Moldova și de necesitățile practice identificate în procesul de implementare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea Legii cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară va genera un impact relativ semnificativ asupra sectorului public, creând mecanismele de coordonare, finanțare și implementare a acțiunilor de asistență externă ale Republicii Moldova. Într-un domeniu nereglementat până acum, legea creează un cadru coerent, predictibil și eficient, asigurând utilizarea responsabilă a fondurilor și consolidarea capacităților instituționale necesare gestionării domeniului cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară.

1. Transformări structurale și instituționale

Legea clarifică responsabilitățile instituționale și stabilește mecanisme de implementare eficiente, evitând suprapunerile de competențe și lacunele administrative, care afectează în prezent funcționarea sectorului public în acest domeniu.

MAE devine autoritate coordonatoare și implementatoare, responsabilă de gestionarea și distribuirea fondurilor pentru cooperare internațională și asistență umanitară. Această schimbare oferă o viziune unitară și coerentă asupra modului în care Republica Moldova își asumă angajamentele internaționale.

Se înființează Comitetul consultativ, o platformă de coordonare interinstituțională și de dialog cu reprezentanți ai autorităților publice centrale, ai mediului academic, ai sectorului privat și

ai organizațiilor neguvernamentale, oferind sectorului public un mecanism de expertiză și consultare permanentă.

Se creează un instrument dedicat pentru asistență umanitară, care permite intervenții rapide și eficiente ale MAE în situații de urgență internațională, eliminând necesitatea unor alocări bugetare ad-hoc și reducând timpii de reacție ai autorităților publice.

2. Optimizarea proceselor administrative și decizionale

Noua lege introduce un model strategic de planificare și implementare, care permite o utilizare mai eficientă și transparentă a resurselor publice.

Programul multianual strategic oferă o viziune clară asupra priorităților pe termen mediu, asigurând predictibilitate în politica de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Planul anual detaliază obiectivele operaționale și permite ajustarea intervențiilor în funcție de evoluțiile contextului internațional, evitând rigiditatea deciziilor financiare și administrative.

Prin combinarea mecanismelor de implementare directă (*achiziții publice, transfer de expertiză, burse*) și implementare indirectă (*granturi, sprijin bugetar direct, contribuții voluntare*), administrația publică obține un nivel mai ridicat de flexibilitate și adaptabilitate.

3. Impact pe termen scurt, mediu și lung

Pe termen scurt, se va crea cadrul secundar de reglementare (*regulamente, proceduri operaționale, programe și planuri*), iar MAE va trebui să își adapteze structurile interne pentru noile responsabilități.

Pe termen mediu, se va observa o mai bună coordonare a intervențiilor statului în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară, o transparență sporită și un mecanism eficient de finanțare.

Pe termen lung, Republica Moldova își va spori vizibilitatea pe plan extern, își va consolida statutul de partener internațional credibil, va putea atrage resurse externe pentru proiectele sale și va participa activ la inițiative globale de dezvoltare și sprijin umanitar.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de Lege este un cadru (*enabling framework*), conceput să stabilească structura legală și instituțională a Republicii Moldova pentru cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Costurile inițiale vor fi orientate către operaționalizarea mecanismului de implementare, consolidarea capacităților administrative necesare gestionării fondurilor și inițierea primelor acțiuni în domeniu.

Întrucât nu se creează o nouă agenție, sarcinile de coordonare și gestionare vor fi preluate de structurile existente din cadrul MAE – Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (*organizată conform clasificatorului OECD*). Cheltuielile de personal și de infrastructură pentru această secție sunt deja integrate în bugetul MAE și se vor ajusta anual, în funcție de necesitatea extinderii.

Finanțarea activităților în domeniul de reglementare al proiectului de lege va fi asigurată integral din bugetul de stat, în limita alocărilor stabilite prin CBTM și aprobate anual prin Legea bugetului de stat. Impactul financiar al noii reglementări va fi gradual, având în vedere că se propune intrarea în vigoare a legii de la 1 ianuarie 2026, iar Regulamentul privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și

asistență umanitară va fi adoptat în termen de 6 luni de la această dată. Ulterior, până la sfârșitul anului 2026, va fi elaborat primul Program multianual pentru perioada 2027-2030, ceea ce va permite o planificare financiară clară și etapizată.

Implementarea efectivă a proiectelor de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară este preconizată după adoptarea primului Program multianual pentru perioada 2027-2030 și a primului Plan anual aferent anului 2027. În acest context, resursele financiare vor fi alocate conform priorităților stabilite, permițând o distribuire echilibrată a fondurilor, fără impact semnificativ asupra bugetului general. Finanțarea va fi ajustată anual în baza rezultatelor obținute, asigurând astfel un echilibru între angajamentele asumate și capacitatea de implementare a acestora.

În lipsa unui Program multianual strategic, nu pot fi stabilite cuantumul anuale concrete destinate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare. Acestea vor fi definite progresiv, în parteneriat cu Ministerul Finanțelor, prin intermediul CBTM și a Legii anuale a bugetului de stat, conform potențialului bugetar al Republicii Moldova.

Atât legislația primară (*proiectul de lege*), cât și cea secundară (*Regulamentul de aplicare*) nu impun o cifră fixă sau un procent obligatoriu din bugetul public, iar volumul cheltuielilor destinate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare rămâne la latitudinea Guvernului și a Parlamentului, în limita principiilor de disciplină fiscal-bugetară și a capacităților reale ale economiei naționale.

Normele europene (*Consensul European privind Dezvoltarea*) și cele ale OCDE (*prin Comitetul pentru Asistență pentru Dezvoltare – DAC*) pun accentul pe programare multianuală și alocare treptată, în funcție de capacitatea bugetară și de obiectivele strategice.

În prezent nu există o dată certă privind aderarea Republicii Moldova la UE și nici prevederi formale care să stabilească un calendar strict de creștere a acestei cote, însă, odată cu finalizarea negocierilor de aderare, Republica Moldova va deveni în exclusivitate donator în cadrul politicii europene de dezvoltare, contribuind la bugetul UE și, implicit, la AOD gestionată de instituțiile europene.

Obiectivul pentru noile state membre ale UE destinat AOD este de 0,33% din Venitul Național Brut (*VNB*) până în 2030 și își are temeiul în Concluziile Consiliului European din 16-17 iunie 2005 (*documentul 10255/1/05 REV 1*). Ulterior, diverse Concluzii ale Consiliului UE (*inclusiv în contextul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*) au reînnoit și prelungit aceste obiective, menținând însă pragul de 0,33% din VNB drept țintă minimă pentru noile state membre, în vederea alinierii la politica de dezvoltare a Uniunii Europene. Practica UE confirmă că nivelul de AOD se situează cel puțin la 0,15% din VNB pentru toate statele membre.

După aderare, un procent semnificativ din Asistența Oficială pentru Dezvoltare (AOD) aferentă Republicii Moldova se va reflecta în contribuția națională la bugetul UE, gestionată preponderent de Ministerul Finanțelor, conform practicilor europene (*model întâlnit în state membre precum România, unde MF acoperă cca 2/3 din contribuțiile AOD, iar MAE are un rol complementar, menținând linii de acțiune proprii*).

Prin urmare, bugetul MAE dedicat cooperării internaționale și asistenței umanitare va fi parte integrantă a volumului național de AOD, contribuind la țintele UE, însă rămânând sub controlul MAE, cu rolul de a iniția și gestiona proiecte bilaterale, regionale sau multilaterale.

În conformitate cu demersul nr. DMI/BF/513/3620 din 08.04.2025, costul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, înscris în propunerile MAE pentru Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026–2028, este estimat la circa 2,0 milioane lei pentru perioada 2027–2028. Această proiecție derivă din necesitatea acoperirii costurilor de

implementare a primelor acțiuni și proiecte-pilot, urmând ca sumele exacte să fie corelate anual cu planificarea bugetară și incluse în Legea bugetului de stat, precum și în Programul multianual strategic și în Planurile anuale de acțiuni.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul de lege privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară nu constituie un act de transpunere directă a legislației UE, ci un act cu relevanță UE de aliniere la principiile stabilite de Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar.
Astfel, în conformitate cu punctul 13, subpunctul 5) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018, proiectul urmează a fi prezentat spre expertiza de compatibilitate, fără a fi însoțit de tabelul de concordanță, clauza de armonizare și sigla UE.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prezentul proiect de lege este elaborat în perspectiva aderării Republicii Moldova la UE și urmărește armonizarea legislației naționale cu principiile, obiectivele și normele stabilite în <i>acquis</i> -ul UE, în special cele care reglementează domeniile cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare.
În cadrul Tabelului 1 (<i>Negotiating_Position_Table1</i>) sunt prezentate principalele documente europene relevante, dintre care menționăm:
• Articolele 208–211 din TFUE, care instituie bazele juridice pentru cooperarea internațională pentru dezvoltare și, implicit, pentru viitorul statut de stat donator al Republicii Moldova; • Regulamentul (CE) nr. 1257/96 privind ajutorul umanitar, care stabilește principiile și condițiile generale pentru intervențiile umanitare ale Uniunii; • Noua abordare UE privind cooperarea pentru dezvoltare, inclusiv Comunicări ale Comisiei și documente de politici generale (<i>cum ar fi Noua Declarație de Consens privind Dezvoltarea, Joint Statement on Humanitarian Aid, Next Steps for a Sustainable European Future – COM(2016)739 final</i>), care orientează direcțiile strategice și principiile eficienței asistenței externe; • Instrumentele financiare europene (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance – IPA III, NDICI – Global Europe, fondurile EDF etc.</i>), ce vor deveni aplicabile odată cu statutul de țară membră, dar necesită un cadru național care să reflecte condițiile de finanțare și alocare a resurselor pentru proiecte de dezvoltare; • Contribuția la obiectivele globale și la structurile de asistență (<i>Internal Agreement on financing EU Aid, Food Assistance Convention</i>), a căror implementare integrală va avea loc după aderare, dar pentru care Republica Moldova își poate crea de pe acum reglementările interne, în vederea alinierii treptate la angajamentele europene.
În concluzie, prin adoptarea prezentei legi, Republica Moldova instituie un cadru legal național care diferențiază cooperarea pentru dezvoltare și asistența umanitară, în conformitate

cu prevederile TFUE și Regulamentul (CE) nr. 1257/96, pregătește o structură instituțională și financiară compatibilă cu *acquis*-ul UE, astfel încât, la data aderării, țara să poată acționa ca donator, îndeplinind criteriile de coerență, eficiență și transparență, se aliniază parțial standardelor și obiectivelor stabilite în documentele UE menționate, lăsând implementarea deplinei armonizări legislative și instituționale să aibă loc odată cu intrarea în vigoare a legislației relevante la nivel european, conform statutului de stat membru.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Potrivit prevederilor art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe site-ul oficial al MAE, la compartimentul Transparență/Proiecte de decizii/acte normative a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect ([*Proiecte de decizii/acte normative | Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova*](#)), precum și pe portalul www.particip.gov.md ([*Anunț privind inițierea elaborării proiectului Legii privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară | Particip.gov.md*](#)).

În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017, proiectul a fost avizat de către autoritățile interesate. Rezultatele examinării pozițiilor expuse în avize se regăsesc în sinteza obiecțiilor.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție, precum și expertizei juridice, în conformitate cu prevederile art. 36 și 37 ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizelor anticorupție și juridice a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării rapoartelor din partea instituțiilor emitente.

Obiecțiile menținute de autoritățile vizate în procesul de expertizare, precum și cele expuse în rapoartele Ministerului Justiției și al Centrului Național Anticorupție au fost clarificate în cadrul a două ședințe interinstituționale, care au fost organizate de MAE în perioada 19-20 mai 2025.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru crearea cadrului juridic intern necesar pentru asigurarea implementării legii în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară, Guvernul urmează să aprobe:

- Regulamentul privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului consultativ în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară;
- Programele multianuale strategice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea legii se bazează pe o structură centralizată de coordonare și un mecanism interinstituțional de consultare, care asigură coerența acțiunilor și transparența utilizării resurselor publice.

MAE este instituția principală responsabilă de implementarea legii, având atribuții în:

- elaborarea Programului multianual și aprobarea Planului anual pentru cooperare internațională și asistență umanitară;
- gestionarea fondurilor alocate pentru implementarea activităților;
- monitorizarea și raportarea utilizării resurselor;
- coordonarea Comitetului consultativ.

Guvernul are rolul de a aproba Programul multianual, asigurând alinierea acțiunilor de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară cu prioritățile naționale și bugetare.

Comitetul consultativ pentru cooperare internațională și asistență umanitară este structura cu rol de avizare și consultare, care va contribui la:

- stabilirea priorităților tematice și geografice;
- evaluarea periodică a rezultatelor implementării;
- corelarea inițiativelor guvernamentale cu expertiza mediului academic, sectorului privat și organizațiilor neguvernamentale.

Ministerul Finanțelor asigură resursele financiare necesare, în limita alocărilor stabilite prin CBTM și aprobate prin Legea bugetului de stat.

Curtea de Conturi și instituțiile de audit intern monitorizează corectitudinea utilizării fondurilor publice, verifică respectarea prevederilor legale și formulează recomandări pentru îmbunătățirea gestionării resurselor.

MAE își va extinde capacitatea administrativă, în special în ceea ce privește gestionarea fondurilor și monitorizarea proiectelor, fără a fi necesară crearea unei agenții specializate. Personalul existent va fi instruit suplimentar pentru a gestiona mecanismele de finanțare prevăzute în lege.

MAE va folosi infrastructura existentă, inclusiv rețeaua de misiuni diplomatice, pentru a sprijini implementarea proiectelor pe teren și pentru a facilita dialogul cu beneficiarii.

Resursele necesare vor fi incluse în bugetul anual al MAE, iar cheltuielile vor fi planificate în limita CBTM. Nu se impun cheltuieli administrative semnificative suplimentare, deoarece mecanismele de gestionare vor fi integrate în structura existentă a MAE.

Pentru a evalua impactul implementării legii, se vor aplica mecanisme clare de monitorizare și raportare, bazate pe indicatori de performanță măsurabili.

MAE va întocmi rapoarte anuale de implementare, care vor include informații despre proiectele finanțate, utilizarea fondurilor și rezultatele obținute. Aceste rapoarte vor fi prezentate Guvernului.

Mihai MÎȚU
Secretar General